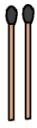

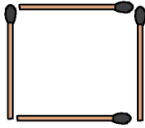
Mönster och formler

Utan digitala hjälpmedel

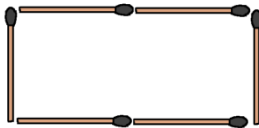
1. Figurerna nedan visar ett mönster av tändstickor.
Anta att mönstret fortsätter på samma sätt

1

2

3

4

- a) Rita hur figur nummer 4 ser ut

(1/0/0)

- b) Hur många stickor är det i figur nummer 5?

(1/0/0)

2. Figurerna nedan visar ett mönster med trianglar.

1

2

3

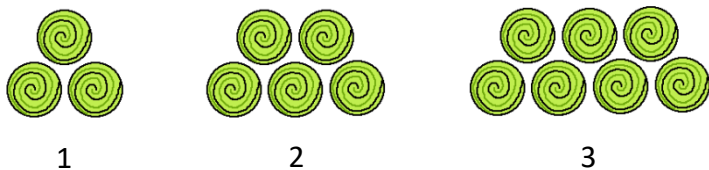
- a) Visa med två av de givna figurerna
att formeln $S = n \cdot 2 + 1$ ger antalet trianglar i figur nummer n .

(1/0/0)

- b) Hur många trianglar är det i figur nummer 25?

(1/0/0)

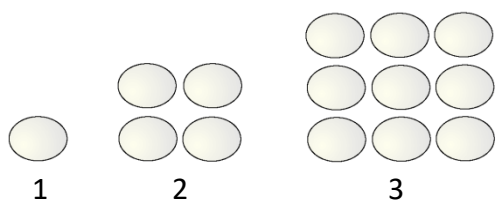
3. Figurerna nedan visar ett mönster som skapas av ringar.
Anta att mönstret fortsätter på samma sätt,

a) Hur många ringar är det i figur nummer 5? (1/0/0)

b) Finn en formel för att beräkna antalet ringar i figur nummer n (1/1/0)

4. Figurerna nedan visar ett mönster med ägg.
Anta att mönstret fortsätter på samma sätt,

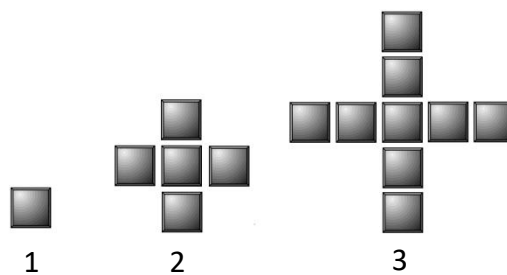

a) Beskriv mönstret med en formel som ger antalet ägg i figur nummer n (0/1/0)

b) Undersök om det finns någon figur som består av totalt 400 stycken ägg,
och bestäm i sådana fall dess figurnummer. (0/2/0)

5. Inge Mönschter tittar på figurerna till höger och resonerar kring hur en formel för det totala antalet rutor i figur nummer n skulle kunna se ut.

*”Det är ju 1 ruta i första figuren...
och så ökar antalet med 4 för varje ny figur...så figur n borde innehålla den där 1:an som fanns i första figuren plus n stycken ökningar med 4 i varje.
Totalt $1 + n \cdot 4$ stycken”*

Inges formel är tyvärr fel.

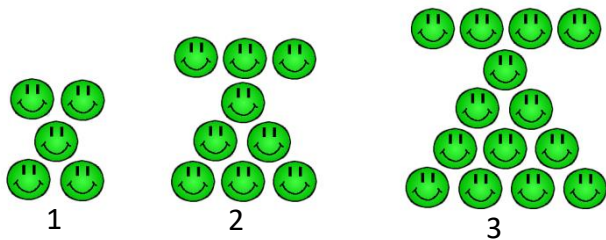
- a) Vad är det som blir fel i Inges resonemang?

(0/1/0)

- b) Undersök om någon av figurerna består av 209 rutor, och bestäm i sådana fall dess figurnummer.

(1/3/0)

6. Figurerna nedan visar ett komplicerat mönster med smileys.

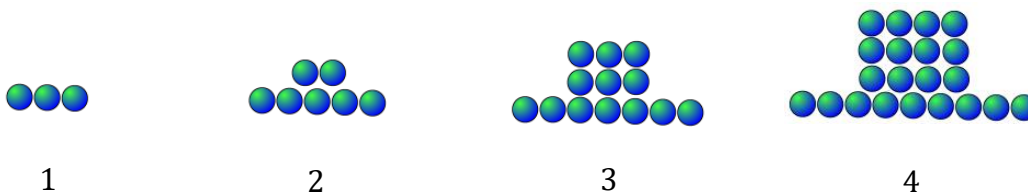

Formeln $\frac{n^2}{2} + \frac{5n}{2} + C$ där C är en konstant beskriver det totala antalet smileys i figur nummer n

Bestäm värdet av konstanten C

(0/2/0)

7. Bilden nedan visar hur en kul typ skapar ett mönster av kulor. Anta att mönstret fortsätter på samma sätt.

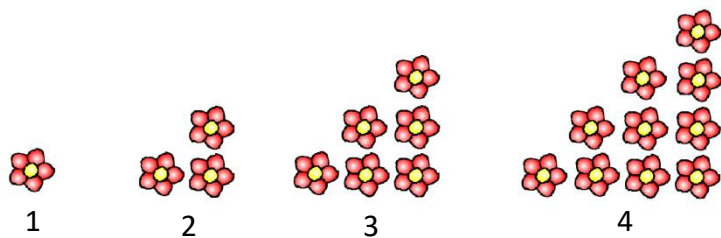
a) Hur många kulor finns i figur nummer 5?

(0/1/0)

b) Ta fram en formel för antalet kulor i figur nummer n

(0/1/2)

8. Figurerna nedan visar ett mönster med blommor.
Anta att mönstret fortsätter på samma sätt.

Ta fram en formel för antalet blommor i figur nummer n .

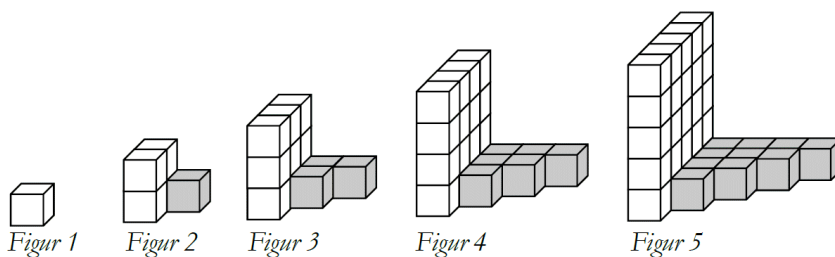
(0/0/2)

MED digitala hjälpmedel

D1. Uppgiften nedan är ifrån ett gammalt nationellt prov. Lös uppgiften.

(0/4/4)

Li Shanlan var en kinesisk matematiker som levde i mitten av 1800-talet.
Han konstruerade regelbundna figurer av små kuber enligt följande mönster:

Figur	Vita kuber	Grå kuber	Totala antalet kuber
1	1	0	1
2	4	1	5
3	9	3	12
4	16	6	22
5		10	

- Beskriv med ord och/eller formel hur man kan beräkna antalet vita kuber i figur n .
- Beskriv med ord och/eller formel hur man kan beräkna antalet grå kuber i figur n .
- För att beräkna totala antalet kuber i figur n använde Li Shanlan formeln:

$$\frac{n(3n-1)}{2} = \text{totala antalet kuber i figur } n$$

Stämmer formeln för alla värden på n ? Motivera.